

Najbolja petorka „Željezničara“; slijeva: Slobodan Kolaković Boco, Vladimir Diklić Čaplja, Živko Kasun Žir, Ivan Jeličić Čipi i Boris Križan Bobo

Najveći prijatelji i suparnici bili su mu Đerđa i Daneu

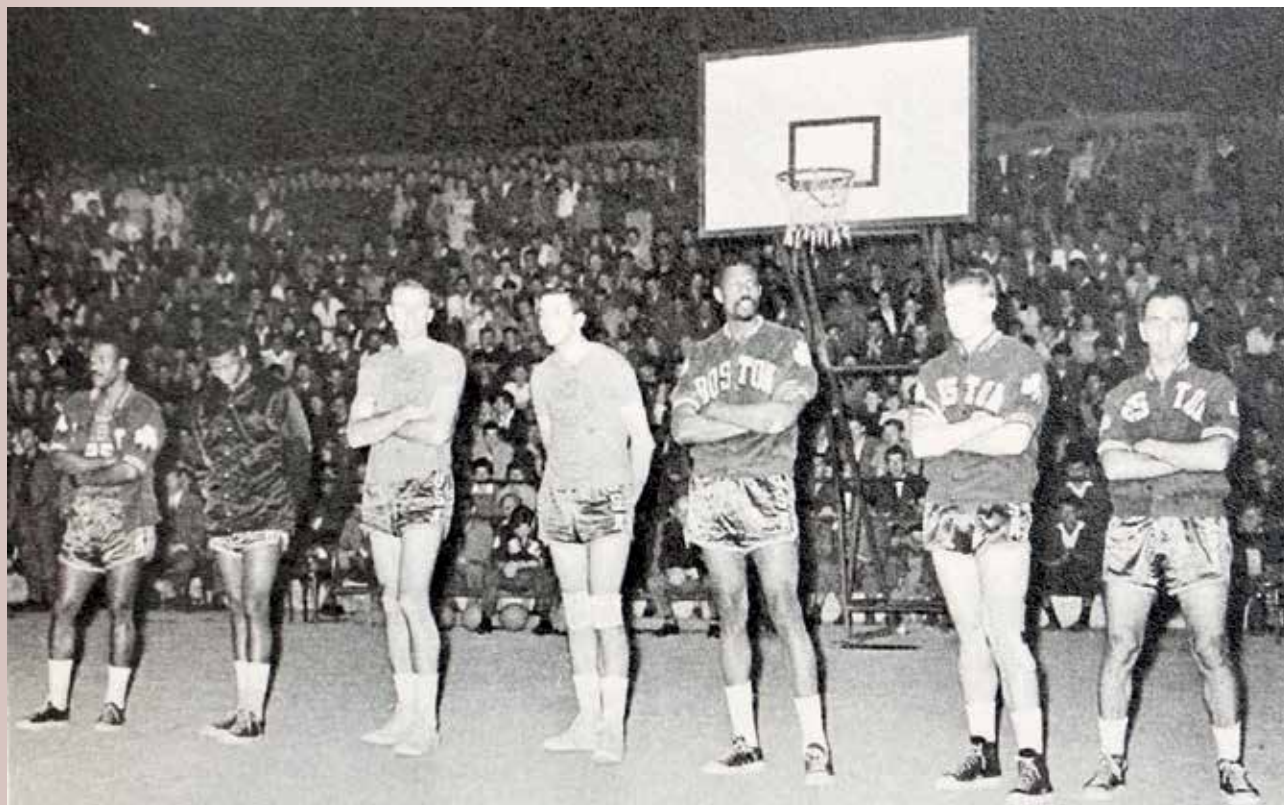
Piše: MARIJAN BAKIĆ
Fotografije: PRIVATNA ARHIVA

**Zbog situacije sa
koronavirusom gotovo
nezapaženo je prošla
vijest da je u 83. godini,
u travnju 2020. u
Karlovcu preminuo
legendarni košarkaš
Slobodan Kolaković
Boco, posljednji iz
proslavljene petorke
košarkaša karlovačkog
Željezničara**

Slobodan Kolaković bio je sjajan košarkaš; nastupao je za karlovačke klubove Slaviju, Željezničar i Karlovac 67, zagrebačku Industromontažu te Osijek. Početkom 60-ih bio je među najatraktivnijim igračima Savezne košarkaške lige, reprezentativac u A i B selekcijama Jugoslavije. Posljednje službene utakmice odigrao je 80-ih godina za KK Karlovac, a poslije sudjeluje na susretima veterana. Košarkaški stručnjaci smatrali su ga, uz Ljubljčanina Ivu Daneua i Zadrana Josipa Đerđu, za najboljeg košarkaša iz te generacije na prostorima bivše države.

Rođen je 1. kolovoza 1937. u Donjem Lapcu. U Karlovcu je živio od 1942. godine. U tamošnjoj gimnaziji maturirao je 1958., a na Pravnom fakultetu u Zagrebu diplomirao 1988. Radio je u Poreznoj upravi, i kao inspektor Financijske policije sve do mirovine 1998. godine.

Imali su puno hvale za njegovu igru: „Kolaković je najlucidniji igrač kojega sam ikada vidio u Europi“ (Szlansky, trener Poljske). Bogdan Tanjević ga je oduvijek smatrao uzorom i najboljim igračem Jugoslavije: „Bivša država je imala sjajnih košarkaša i tri čuda, a jedan od njih je Boco Kolaković“. Ljubodrag Simonović, igrač Crvene zvezde i reprezentativac, a onda i znanstvenik, uvijek je na njegov račun sipao komplimente. U beogradskoj „Ilustrovanoj politici“ predstavljen je kao ponajbolji igrač svijeta. Po izboru publike dugo je na rang listi bio

NBA Dream team u prepunom karlovačkom Šancu 2. lipnja 1964. gledalo je oko 4500 gledatelja

vodeći svih vremena. Godine 1959. proglašen je za najboljeg športaša grada Karlovca.

ZLATNE GODINE KARLOVAČKE KOŠARKE

Baš zbog košarke Karlovac je prvi u Hrvatskoj dobio modernu sportsku dvoranu (1967.) koju su prozvali - Madison. Bila je druga u Jugoslaviji (prvi je bio ljubljanski Tivoli). U karlovačkoj Školskoj sportskoj dvorani kasnije je održano Svjetsko prvenstvo C grupe (1970.) i Europsko prvenstvo B grupe u košarci (1975.) te još niz međunarodnih i domaćih natjecanja u raznim sportovima. Povodom 50 godina izgradnje napravljen je i dokumentarni film „Prvih 50 naše dvorane“.

Kolaković je bio igrač proslavljene prvoligaške momčadi karlovačkog Željezničara. Igrao je za seniorski sastav u doba „zlatnih godina“ karlovačke košarke, nastupajući u poznatoj petorci Vladimir Diklić-Čaplja, Živko Kasun-Žir, Boris Križan-Bobo i Ivan Jeličić-Čipi. Prvi među njima bio je Slobodan Kolaković Boco. U to vrijeme Karlovac i Zadar slovili su za najjače košarkaške centre Jugoslavije.

U momčadi Željezničara participirao je 1958. godine kad je bez poraza osvojeno prvenstvo Hrvatske. Na turniru u Karlovcu (od 17. do 19. 10. 1958.) izborena je viza za društvo najboljih. Bile su to već devete kvalifikacije Karlovčana. I konačno je otvoren put za višegodišnji kontinuirani boravak Karlovčana na ondašnjoj glavnoj državnoj pozornici.

Od 1952., kada su prvi put postali prvoligaši, do konačnog oproštaja sa Saveznom ligom (1973.) košarkaši Željezničara su 18 puta nastupali među najboljim klubovima Jugoslavije. Odigrali su 350 utakmica, pobijedili 142 puta, jednom je prvenstveni susret završen neriješeno (tada se nisu igrali produžeci), a poraženi su 207 puta. S ukupno 285 bodova Željezničar je na toj „vječnoj tablici“

bio 10. među 38 momčadi koje su od 1945. do 1980. sudjelovale u prvenstvu Jugoslavije.

„DRAŽEN JE NAJBOLJI HRVATSKI KOŠARKAŠ SVIH VREMENA“

Gotovo 20 godina je bio u mirovini u koju je otišao ranije zbog težine i odioznosti posla kojeg je obnašao u Poreznoj upravi odnosno zadnjih pet godina u Financijskoj policiji kao pravnik ili inspektor. Kao 80-godišnjak i kronični srčani bolesnik vrijeme je provodio mahom proučavanjem Biblije.

„Napokon moj život ima puni smisao i sretan sam čovjek“, govorio je Boco.

S Ivom Daneu i Borutom Basinom viđao se samo na sprovodima karlovačkim košarkašima Križanu, Kasunu i Mamuli. Jednom prilikom ga je Daneu kritizirao jer nije došao u Pulu igrati za veterane-reprezentativce, a Josip Đerđa dolazio bi u „Plavo nebo“, lokal njegove djece, gdje su se lijepo proveli nakon jedne veteranske utakmice.

Zapitali su ga kako bi završila igra „jedan na jedan“ između njega i Đerđe. Brzi, snalažljivi, uporni i nada sve kvalitetni Zadrani preduhitrio ga je izjavom da su obojica sigurni u svoju pobjedu. Đerđa je služio vojsku u obližnjem Kamenskom (gradsko naselje Karlovca), pa je često objedovao ili večerao kod Boce, a s karlovačkim klubom je i trenirao. Kad je Željezničar gostovao u Zadru, Pino ga je pozivao da dođe k njemu u goste...

Kolaković je smatrao da je najbolji hrvatski košarkaš svih vremena Dražen Petrović. Vrlo mu se dopadao i Dino Rađa.

„Znajući da Stvoritelj ljudima od postanka predmnijeva vječni život na Nebu, Dražen će imati priliku svoju superiornost opet potvrditi...“, govorio je Slobodan Kolaković koji je bio praktični vjernik.

U karlovačkoj generaciji prije njegove, smatrao je da je

najbolji košarkaš bio Vladimir Diklić.

„Neupitni broj 1, onda pak Ljubo Batalo. Kasnije je to bio Živko Kasun s najviše odigranih utakmica za A-selekciju, te Boris Križan koji je već tada gađao trice, iako se nisu brojale“, govorio je Boco.

POHVALA ARAMISA NAGLIĆA

S obzirom na igračke sposobnosti imao je mjesto u reprezentaciji, no premalo je igrao. Njegova ga je samosvojna narav odvlačila od reprezentacije, pa i kada ju je vodio svjetski proslavljeni košarkaški izbornik Aleksandar Nikolić. Naime, na nepravdu svake vrste uvijek je odgovarao povlačeći se. Na primjer, na utakmici A i B selekcije čuvao je kandidata za prvu petorku A-momčadi tako da ovaj nije vidio „ni sunca ni mjeseca“, a koš još manje. Međutim, oba su ga trenera po dogovoru odstranili iz igre. U reprezentaciji je doživio štošta, čak i fizičko zlostavljanje.

„Ipak, nisam požalio jer epiteti koje sam dobivao uvijek su prevagnuli. Bila mi je to satisfakcija za sve što sam dao košarci“.

I sa svojih 80 godina aktivno je igrao košarku, često se nadmetao s vršnjakom Đerđom. Na proslavu je došao i Ivo Daneu, njegov vršnjak. Pino je u atraktivnoj revijalnoj utakmici protiv starih Slovenaca ubacio čak 22 koša. Bio je tu i Zoran Slavnić, *enfant terrible* košarkaške reprezentacije bivše države.

Kolaković je sa 70 godina nastupio u Rijeci i za 10 minuta momčadi veterana Kvarnera, nekima od njih starih tek 40 godina, ubacio 20 koševa. Bivši internacionalac Aramis Naglić ga je tad posebno pohvalio:

„Napokon vidim ono što sam čuo o vama. Svaka vam čast!“

NAJBOLJI OMJER: 98 POGOĐENIH OD 100 BACANJA

Poznati su njegovi haklovi u Šancu s mlađim naraštajima. Jednom prilikom nam je ispričao zanimljiv detalj s tog hakla:

Slobodan Kolaković Boco u akciji

All Stars u Karlovcu

Košarkaški Dream Team nastupio je u karlovačkom Šancu u utorak 2. lipnja 1964. kao momčad svih zvijezda (All Stars), a igrali su protiv hrvatske košarkaške reprezentacije (trener je bio Karlovačanin Berislav Radišić), pobijedivši 110-65 (50-31).

ALL STARS – HRVATSKA 110-65 (50-31)

Suci: Vladimir Mahovlić (Zagreb), Vojislav Brnetić (Zagreb)

Gledatelja: 4200-4500

HRVATSKA: Josip Đerđa 20, Nemanja Đurić 13, Dragan Kovačić 8, Živko Kasun 3, Boris Križan 13, Slobodan Kolaković 2, Marko Ostarčević 4, Petar Skansi 2, Željko Troškot, Stjepan Ledić, Mirko Novosel, Zlatko Kiseljak.

ALL STARS: Oscar Robertson 14, Bob Cousy 16, Bill Russell 10, Jerry Lucas 16, Bob Pettit 18, Tom Heinsohn 26, K.C. Jones 10, Tom Gola.

Tako su za reprezentaciju Hrvatske protiv NBA All Starsa igrali tri igrača Zadra (Đerđa, Ostarčević, Troškot), Skansi iz Splita, pet igrača Željezničara iz Karlovca (Kasun, Kiseljak, Kolaković, Križan, Ledić), a zagrebačku Lokomotivu predstavljali su Novosel, Lalić, Kovačić i Rimac (otac Davora i Slavena Rimca). Odlični srpski košarkaš Nemanja Đurić također je igrao za reprezentaciju Hrvatske na utakmicama u Zagrebu i Karlovcu (on je zajedno s Draganom Kovačićem služio vojni rok u Karlovcu).

Tu čuvenu utakmicu Slobodan Boco Kolaković, koji je u to vrijeme bio jedan od najboljih košarkaša bivše države, opisivao je ovako: „Tada to nismo znali, ali kasnije se pričalo da Amerikanci nisu htjeli igrati kad su vidjeli da je teren betonski, a koševi drveni.“

Ipak, igrali su, a meni se činilo da nas mogu matirati razlikom kojom žele. Danas smo puno svjesniji protiv koga smo uopće igrali.

Gotovo nevjerojatno zvuči da su na igralište u Karlovcu došli i zajedno igrali Bob Pettit, Jerry Lucas, Bill Russell i Oscar Robertson. U tom je sastavu bilo pet od ukupno 9 NBA igrača, a danas su devetorica njih članovi Kuće slavnih. Na trenerskoj klupi bio je Red Auerbach, najbolji i najtrofejniji NBA trener“.

Pitanje je hoće li se ikada više istovremeno na jednom mjestu, bilo gdje na ovim prostorima, okupiti toliko za košarku značajnih osoba...

Sa žvakaćom i na kratko ošišanom kosom Kolaković je podsjećao na Amerikanca, a pogotovo kada je u kontri američkom igraču dao naslutiti da će loptu položiti na desni obruč, a otišao na lijevi, ostavljajući suparnika u čudu.

Foto: KaFotka

Slobodan Kolaković Boco (stoji peti slijeva)

„Na primanju jedne grupe športaša, gradonačelnik Damir Jelić ispričao im je priču kako je jedan stari pozvao na igru u Šancu njegovo društvo i ubrzo ih uvjerio tko su košarkaški analfabeti. Kasnije su saznali da su igrali protiv mene. Tu sam priču čuo od svog rođaka Dine Boguta koji je nazočio tom primanju... Izvrnog Davora Pejčinovića veseli što me dobio u igri 'jedan na jedan' kad već nisam mogao 'hodati'... On je dvostruko mlađi i gorostas od 215 centimetara. A mene je veselila njegova radost jer sam naučio da je bolje davati nego uzimati“.

Kad je već bio manje mobilan, nije odustao od košarke: ubacivao je sam slobodna bacanja na Vunskom polju. Najbolji omjer: 98 od 100! Rijetko kada je takav skor postizao i u mladosti.

Nije mu bilo interesantno što u domaćim klubovima nastupaju stranci. Poseban animozitet osjećao je prema surevosti koju suci toleriraju zbog važećega gesla „pobijediti pod svaku cijenu“.

„S gumama u ustima to nisu više košarkaši nego boksači“, smatrao je.

Košarku u Hrvata nije pratio otkako se, po njemu, košarka pretvorila u „igru šaha“ u kojoj trener vuče poteze na ploči, a igrači se zatim kreću kao figure - postaju roboti, sličice kao jaje jajetu, nema izraženih individualnosti i ne može ih se prepoznati.

Ipak, smatrao je vrlinom to što se u hrvatskoj košarci ne radi kao u većem dijelu svijeta zato jer je u Hrvatskoj još uvijek naglasak na talentu.

U ŠANAC SU HRLILI MNOGI...

Karlovačku košarku nije gledao gotovo 50 godina zato što je smatrao da nije ni nalik onoj koja se igrala u Šancu. Mnogo je razloga, govorio je:

„Grandioznu građevinu iz 1951. nazivali su hramom košarke i u Šanac su hrlili mnogi, pridonoseći njegovom procvatu u sredini gdje se mladež manje vezala za druge sportove, kojih istini za volju i nije bilo puno. Uglavnom,

grad je živio za košarku, pa je entuzijazam svih poklonika bio *spiritus movens* tog športa. Tome boljitku na zasada amaterizma pridonijela je i jedna iznimno nadarena generacija učenika i studenta izniknula na poštenim radnim navikama njihovih prethodnika. Nestankom tih uvjeta i uplitanjem raznih nepozvanih i neodgovornih izgubili smo staru ljubav. Kad će se 'kraljicu igara' s narančastom loptom vratiti kući i u adekvatni ambijent, ne znam“, bili su njegovi argumenti zašto više ne gleda karlovačku košarku.

Isto tako, smatrao je da ima istine u tome da je odlaskom iz Šanca u ŠSD košarka izgubila na kvaliteti i popularnosti.

PRIZNANJE CIJENI I NAKON POLA STOLJEĆA

Davno se bio razišao od svog karlovačkog kluba. Pretekraj 1966. klub ga je kaznio s nekoliko mjeseci zabrane igranja svih utakmica, novčano i zabranom treniranja. Do tada je to bilo nepoznato u analima one države. Kao razlog za tako drastičnu kaznu naveli su nekorektnost prema suigraču Željku Dokmanu u Crnoj Gori te za nepovjerenje treneru Milenku Mamuli u igri s Partizanom u Karlovcu. No pravi je uzrok bilo izmaklo 2. mjesto i netko je to morao platiti. Do danas se znao pitati - zašto ja? U tom razdoblju je bio pozvan u reprezentaciju i to nakon sedam godina. Reagiranje u klubu bilo je ipak da kaznu mora izdržati do kraja. Od tada za A selekciju više nikada nije nastupio. Premda to nije bio glavni povod napuštanju kluba.

„Pred desetak godina Željko Dokman me razveselio na jednom druženju kazavši da je priča o mojoj nekorektnosti prema njemu bila laž. Cijenim to priznanje i nakon 50 godina. Ja sam prebrodio nedaću, oprostio 'krivcima' i sve zaboravio. U mojoj mladosti bilo je toliko pravih ljudi i zapravo nije bilo tako loših događanja koja bi remetila moj mir. Ako ih je i bilo, osjećam da su sama po sebi ishlapila, a da ja toga nisam niti svjestan“, govorio je Slobodan Boco Kolaković.